

PATRON SZKOŁY

Posted on 9 czerwca 2015 by admin

PATRON SZKOŁY

Share

Tweet

Stanisław Staszic urodził się w Pile 6 listopada 1755 roku. Ojciec jego piastował godność burmistrza Pily.

Niewiele wiadomo o początkowej edukacji młodego Staszica. Niemal pewne jest, iż chodził do szkoły parafialnej w Pile, a wyniesioną wiedzę uzupełniał w domu, korzystając z biblioteki ojca. W wieku 15 lat przetłumaczył, ofiarowany matce, poemat Ludwika Racine'a „O religii”.

Prawdopodobnie w 1770 roku został uczniem Akademii Lubrańskiego w Poznaniu, lub też rozpoczął naukę w tamtejszym kolumium jezuickim założonym w 1573 roku. Na przełomie 1778/79 Stanisław Staszic uzyskał święcenia kapłańskie i został kanclerzem kapituły w Szamotułach. W 1779 roku rozpoczął podróże związane ze studiami; przez Lipsk, Getyngę udał się do Paryża. Staszic interesował się głównie fizyką i historią naturalną. Znajomość z autorem „Epoki natury”, Georges'em Buffonem, skłoniła go do przetłumaczenia tego dzieła na język polski.

Studia zagraniczne miały wpływ na ukształtowanie się życia ideologicznego Staszica oraz jego zainteresowań naukowych. Był nieprzeciętnym badaczem przyrody, a równocześnie humanistą i socjologiem, doszukującym się mechanizmów, które „poruszają” społeczeństwo ludzkie. Głosił racjonalizm uznający obiektywne prawa natury. Był zwolennikiem doktryny o umowie społecznej, jednocześnie mówił o czynniku nadprzyrodzonym – boskim.

Stanisława Staszica uważa się za ojca polskiej geologii. Liczne podróże po Polsce, między innymi w Góry Świętokrzyskie, okolice Krakowa, Górnego Śląska i Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej przyczyniły się do rozwoju polskiej geologii. Zapoczątkował dokładne badania zasobów naturalnych. Stworzył mapę geologiczną Polski. Był miłośnikiem Tatr i Podhala, co zaowocowało napisaniem dzieła pt. „O ziemioródtwie Karpatów i innych gór i równin Polski”. Jednym ze śladów pobytu Staszica w Tatrach jest nazwanie jego imieniem, schroniska nad Morskim Okiem. Staszic dokładnie zlokalizował złoża naturalne w Zagłębiu Staropolskim. W 1816 roku utworzył w Kielcach Szkołę Górniczą. Z jego inicjatywy powołano też Główną Dyрекcję Górniczą.

Stanisław Staszic był wybitnym reformatorem doby oświecenia. Dowodem na to jest wydane w 1790 roku dzieło pt. „Przestrogi dla Polski”, w którym nawoływał do przeprowadzenia gruntownych reform w państwie. W dobie Sejmu Czteroletniego (1788-1792) działał na rzecz aktywności politycznej mieszczan. Znalazło to wyraz w „Prawach o miastach” włączonych do Konstytucji 3 Maja.

Autor „Przestróg dla Polski” prowadził szeroką działalność publiczną. Był między innymi: Członkiem Sekcji Ekonomicznej i Rady Edukacyjnej (1812), był przewodniczącym Rady Głównej, utworzonego w 1816 roku uniwersytetu w Warszawie. Założył też placówkę naukowo-badawczą: Towarzystwo Przyjaciół Nauk, przez pewien czas był jej prezesem.

Wielką troską było dla Stanisława Staszica wychowanie młodzieży. Działając na rzecz reform w szkolnictwie przyczynił się do udoskonalenia nauki na różnych szczeblach. Brał czynny udział w reformach wprowadzanych przez Komisję Edukacji Narodowej.

Twórca szkolnictwa zawodowego mówił, że: „Dobre wychowanie dzieci jest najważniejszą sprawą kraju, gdyż od

niej zależy człowieka wartość, obywatela użyteczność, ludów szczęśliwość, ukształtowanie i zacność rodzaju ludzkiego".

Około stu szkół w Polsce nosi imię Stanisława Staszica. Od 1984 roku jest również patronem Zespołu Szkół Samochodowych w Kaliszu, z czego społeczność uczniowska jest bardzo dumna.

Stanisław Staszic był postacią wyjątkową, głównie dlatego, że cechowały go: bezinteresowność, pracowitość, rzetelność i konsekwencja w działaniu. Jego nowatorskie pomysły w wielu dziedzinach życia społecznego i gospodarczego budzą podziw do dzisiaj.

Zmarł 20 stycznia 1826 roku w Warszawie, pochowany na Bielanach przy kościele Kamedułów. Całe swoje życie poświęcił służbie publicznej: „Był narodowi użytecznym”.

Informację wytworzyła: Elżbieta Wanat

Informację autoryzował: Tomasz Stępiak

Aktualizacja: 15.08.2015r Patrycja Pietrzykowska

bip

